

संस्कृतवार्ता:

दिनाङ्कः-21.04.2025

सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी ब्रूते यत् भारतं शासने, पारदर्शितायां नवाचारेषु च नवीनं मानदण्डं स्थापयति; असौ युवकानां कृषकाणां महिलानाम् च आकांक्षाः पूरयितुम् असाधारण-गत्या कार्यं कर्तुं लोकसेवकान् अध्यार्थयत्।
- अमेरिकीय उपराष्ट्रपतिः जेडी-वेंसः चतुर्दिवसीय-यात्रायां भारतं सम्प्राप्तः। अद्य सायं प्रधानमन्त्रिणा मोदिना साकं तस्य मेलनं निर्धारितम् अस्ति।
- झारखण्डस्य बोकारो जनपदे सुरक्षा-बलैः साकं सञ्जाते संघर्षे अष्ट नक्सलवादिनो मारिताः।
- पोप फ्रांसिसः सुदीर्घ-रोगस्य अनन्तरं निधनम् उपगतः। प्रधानमन्त्रिणा मोदिना प्रकटिताः शोकसंवेदनाः।
- आईपीएल क्रिकेट-क्रीडा-स्पर्धा-मालिकायां, कोलकाता-नाइट-राइडर्स -दलम् अद्य सायं ईडन गार्डन्स प्राङ्गणे गुजरात-टाइटन्स दलेन साकं स्पर्धितुं समुद्यतम्।

प्रधानमन्त्री लोकसेवकदिवसः (एचएल-1)

प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्रमोदी प्रोदैरयत् यत् भारतं शासन-पारदर्शिता-नवाचारादि-क्षेत्रेषु नूतनं मानकं स्थापयति। अमुना प्रोक्तं यद् देशे विगते दशके क्रान्ति-कराणि परिवर्तनानि जातानि सन्ति। अथ च सम्प्रति एतद् परिवर्तनं केवलं विकासे एव केन्द्रितं नास्ति, प्रत्युत एतेषु क्षेत्रेषु नूतनं मानकमपि स्थापयति। श्रीमोदी अद्य नव-दिल्ल्यां सप्तदशे लोकसेवा-दिवसावसरे लोक-सेवकान् सम्बोधयन् एतद्विप्पणीं कृतवान्। प्रधानमन्त्रिणा देशस्य युवकानां, कृषकाणां महिलानां च अभिलाषाणां पूरणार्थम् असाधारण-गतेः आवश्यकतां रेखांकयता प्रोदितम् यत् तेषां स्वप्नाः अभूतपूर्वं शिखरं स्पृशन्ति।

आकांक्षि-जनपद-कार्यक्रमाणां विषये सम्भाषमाणः, प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् अस्य उपक्रमस्य माध्यमेन देशस्य विभिन्न-भागेषु स्वास्थ्य-सामाजिक-विकासानाम्, आधारीक-संरचनानां च प्रमुख-संकेतकेषु अभूतपूर्व-परिवर्तनानि दरीदृश्यन्ते। अनेन भणितं यत् शासनस्य गुणवत्ता अनेन निर्धार्यते यत् शासनस्य लाभयोजनाः लोकं यावत् कियत्या तीव्र-गत्या प्राप्नुवन्ति। तासां योजनानां धरातलीय-स्तरे कियान् वास्तविकः प्रभावः जाजायते। अनेन अस्मिन् विषयेऽपि प्रकाशः क्षिप्तः यत् प्रौद्योगिक्याः अस्मिन् युगे शासनस्य अभिप्रायः व्यवस्थानां प्रबन्धनमेव नास्ति,

प्रत्युत संभावनानां वर्धनम् अस्ति। निजे भाषणे श्रीमोदी जवीयस्या गत्या परिवर्तमाने अस्मिन् समये वैश्विक-समाह्वानानाम् उपरि निशित-दृष्टि-निक्षेपस्य आवश्यकतायामपि विशेषं बलं प्रदत्तवान्। असौ उक्तवान् यत् खाद्य-जल-ऊर्जा-सुरक्षादि-विषयाः साम्प्रतमपि बृहत्-समाह्वानत्वेन स्थिताः सन्ति, तदपि सविशेषं दक्षिणविश्वे एतत् समाह्वानम् अधिकं वर्तते।

एतस्मिन् अवसरे श्रीमोदी जनपदानां समग्र-विकासस्य, आकांक्षि-उपखण्ड-कार्यक्रमाणां, नवाचाराणां च श्रेणीसु लोक-प्रशासने उत्कृष्टतायै लोक-सेवकेभ्यः प्रधानमन्त्री पुरस्कारान् प्रदत्तवान्। अमुना कार्यक्रमस्य अवसरे ई-बुक इति पुस्तक द्वयम् अपि प्रख्यापितम्।

वेंसस्य भारतयात्रा: (एचएल-2)

अमेरिकीयः उपराष्ट्रपतिः जे. डी. वेंसः अद्य नवदिल्लीं प्राप्तः। चतुर्दिवसीय-भारत-यात्रायाम् आगतस्य अमेरिकीय-उपराष्ट्रपतेः जे. डी. वेंस इत्यस्य स्वागत-सत्कारं सूचना-प्रसारण-मन्त्री अश्विनी-वैष्णवः कृतवान्। ध्येयमस्ति यद् उपराष्ट्रपतेः वेंसस्य एषा प्रथमा भारत-यात्रा वर्तते। दिल्लीम् आगत्य अमेरिकायाः उपराष्ट्रपतिः जेडी वेंसः, तत्रत्या द्वितीया महिला च उषा वेंसः सपरिवारं अक्षरधाम-मन्दिरं गत्वा अक्षर-पुरुषोत्तम-भगवतः पुण्यदर्शनं कृतवन्तः।

अथ च अद्य सायं असौ प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्र-मोदिना साकं सम्भाषणम् आचरिष्यति। अमेरिकीय-उपराष्ट्रपतेः जे डी वेंसस्य भारत-यात्रा देश-द्वयस्य द्वै-पाक्षिक-सम्बन्धानां प्रगतेः समीक्षायाः, किञ्च अस्मिन् वर्षे फरवरी त्रयोदश्यां प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्र-मोदिनः अमेरिका-यात्रायाः अवसरे प्रख्यापितस्य भारत-अमेरिका-संयुक्त-वक्तव्यस्य परिणामानां कार्यान्वयनस्य च कृते अवसरं प्रदास्यति। उभावपि पक्षौ परस्परं हितानां क्षेत्रीय-विकासेषु वैश्विक-विकासेषु च विचार-विनिमयमपि करिष्यतः।

झारखण्ड-नक्सलवादः (एचएल-3)

झारखण्डे, अद्य प्रातः कालादेव बोकारो-जनपदस्य लुगु-पहाड़ीति पर्वत-क्षेत्रे नक्सल-वादिनाम्, आरक्षिबालानाम् अर्धसैनिकबालानां च संयुक्त-दलस्य मध्ये सञ्जाते संघर्षे अष्ट नक्सल-वादिनः पञ्चतां प्रापिताः सन्ति। झारखण्डस्य डी.जी.पी.ति आरक्षि-महानिदेशकेन अनुराग-गुप्त-वर्येण आकाशवाण्या साकं सम्भाषणे प्रतिपादितं यत् अस्माकं सुरक्षा-बलेन एते माओवादिनो मारिताः। श्रीगुप्तवर्यः प्रत्यपादयत् यत् प्रायः होराद्वयं यावत् प्रचलितम् इदम् अभियानम् झारखण्ड-जगुआर इत्यनेन बलेन, आरक्षि-बलेन, सी.आर.पी.एफ. बलेन च सम्भूय सम्पूरितम्।

पोप फ्रांसिसस्य निधनम् (एचएल-4)

पोप-फ्रांसिस इत्यस्य अष्टाशीति-वर्ष-वयोमिते आयौ सुदीर्घ-रोगस्य कारणेन निधनं जातम्। असौ विभिन्न-रोगैः पीडितः आसीत्, अथ च साम्प्रतिकेषु सप्ताहेषु तस्य स्थितिः अतोऽपि गम्भीरा जाता आसीत्। पोप -फ्रांसिसः निर्धनानां कृते सहयोगाचरण-परस्य कैथोलिक-चर्च-गृहस्य नूतानाकार-प्रवर्तकत्वेन अभिज्ञायते।

पोप-फ्रांसिसः त्रयोदशोत्तर-द्वि-सहस्र-तम-वर्षात् पूर्वं लैटिन-अमेरिकीय-पोप-पदत्वेन प्रचितः आसीत्। असौ चर्चस्य इतिहासे सर्वाधिक-वृद्ध-पोपेषु एकतमः मन्यते। तस्य निधनं वेटिकन-नगरस्य कासा-सांटा-मार्टा-स्थिते तदीये एव निवासे जातम्। असौ सुदीर्घ-समयात् रुग्णः चलति स्म। अथ च असौ एकमास-पर्यन्तम् उपचारानन्तरं मार्च-चतुर्विंश्यां निजे निवासे प्रत्यावर्तितः आसीत् ।

अत्रावसरे प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी पोप फ्रांसिसस्य निधने गहनं दुःखं प्रकाशितवान्। सममेव वैश्विक-कैथोलिक-समुदायं प्रति संवेदनाश्चापि व्यक्तीकृताः सन्ति मोदिना। सामाजिक-संजालीये-सन्देशे श्रीमोदी उदैरयत् यत्, पोप-फ्रांसिसः सर्वदा करुणा-विनम्रता-आध्यात्मिक-साहसादिनां प्रतीकत्वेन स्मरिष्यते। श्रीमोदिना पोपेन साकं विहितानि नैजानि उपवेशनानि अपि स्मृतानि, प्रोक्तं च यत् पोपस्य समावेशितापूर्णं सर्वांगीण-विकासं प्रति प्रतिबद्धतया असौ प्रेरितः अस्ति। अत्रावसरे जर्मन देशस्य चांसलर इति राष्ट्राध्यक्षेण ओलाफ स्कोल्ज इत्यमुना, ब्रिटिश प्रधानमन्त्रिणा कीर स्टारमर-वर्येण, इटली देशस्य प्रधानमन्त्रिणा मेलोनी वर्यया, फ्रांस-राष्ट्रपतिना इमैनुअल मैक्रों इत्यमुना चापि गम्भीरः शोकः प्रकटितः अस्ति।

पीएम-सऊदी यात्रा

प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्रमोदी सऊदी-अरब-देशस्य द्वि-दिवसीय-यात्रायां श्वः जेद्दाह-नगरं संप्राप्स्यति, एषा यात्रा चतुर्दशकेषु भारतीयनेतृणां सऊदी-अरबस्य वाणिज्यिक-केन्द्रस्य प्रथमा यात्रा अस्ति। प्रधानमन्त्री स्वीय-यात्रावधौ एकस्मिन् समवाये कार्यरतैः भारतीय-कार्मिकैः सह संवादं विधास्यति। एषा उच्चस्तरीया यात्रा भारत-सऊदी-अरब-देशयोः सम्बन्धानां साधारण-स्थिति-तः आर्थिक-रक्षा-सांस्कृतिक-आयामेषु विस्तृत-रणनीतिक-सहभागित्वं यावत् उल्लेखनीयं परिवर्तनं प्रकाशयति। प्रधानमन्त्रिणः एषा महत्त्वपूर्णा यात्रा अस्ति, यस्य उद्देश्यः द्वयोः देशयोः सामरिक-सहभागितायाः संवर्धनं वर्तते।

वित्तमन्त्री निर्मला सीतारामन्

वित्त-मन्त्री निर्मला सीतारामन् ब्रूते यत् सर्वकारस्य 'विकसित भारतमिति अभियानस्य दृष्टिः सप्त-चत्वारिंशदुत्तर-द्वि -सहस्र-तम-वर्षं यावत् महिलानां, निर्धनानां, युवजनानां, कृषकाणां च प्रभावित-क्षेत्रेषु परिष्कारं विलोकयति।

संयुक्तराज्य-अमेरिकायाम् अद्य भारतीय-प्रवासि-समुदायं सम्बोधयन्ती, वित्तमन्त्री एतद् रेखांकितम् अकरोत् यत् भारतम् 'सनराइज सेक्टर्स' इति क्षेत्रं प्राथम्येन पश्यति। अथ च एतद्धि डिजिटल पब्लिक इन्फ्रास्ट्रक्चर इति क्षेत्रे मुख्यत्वेन समुदितम् अस्ति, यच्च नवाचारं विकासं च समेधयति।

श्रीमती सीतारामन् प्रोदितवती यत् भारतम् प्रधानमन्त्रिणो नरेन्द्र-मोदिनो दूरदर्शितायुते नेतृत्वे स्थिर-प्रशासन-द्वारा प्रदत्त-स्थिरतायाः कारणेन जवीयस्या गत्या समेधमाना अर्थव्यवस्था सञ्जाता अस्ति। ध्येयमस्ति यत् श्रीमती सीतारामन्वर्या संयुक्त-राज्य-अमेरिकायाः पञ्च-दिवसीय-यात्रायां वर्तते।

भाजपा-राहुलगान्धीः:

अमेरिका-यात्रावधौ निर्वाचनायोगं विरुध्य विहितां टिप्पणीमालक्ष्य काङ्ग्रेस-दलस्य वरिष्ठ-नेतारि राहुल-गान्धिनि अद्य भाजपा-दलेन आक्षेपं कुर्वता प्रोक्तं यत् राहुलः विदेशेषु भारतीय-लोकतन्त्रस्य अपमानं कर्तुं प्रयतते। नवदिल्ल्यां वार्ताहरान् सम्बोधयन् दलस्य प्रवक्ता संबित् पात्रा गत-महाराष्ट्र-विधान-सभानिर्वाचनस्य विषये राहुलेन विहित-टिप्पणीम् अभिलक्ष्य राहुलगान्धिनं आरोपितवान् यत् काङ्ग्रेसनेत्रा नूनमेव उत्तरं दातव्यं यत् झारखण्डस्य विधानसभा-निर्वाचने यत्र काङ्ग्रेसदलेन-सहयोगिभिः सह विजयः प्राप्तः तत्रापि सन्धिः जाता वा ? ध्येयमस्ति यद् बोस्टन्-नगरे भारतीय-प्रवासिनः सम्बोधयता राहुलेन आरोपितं यत् महाराष्ट्रे विधान-सभा-निर्वाचनावधौ भारत-निर्वाचनायोगेन सह भाजपादलस्य सन्धिः आसीत्। श्रीपात्रा नेशनल् हेराल्ड-प्रकरणे कथितस्य भ्रष्टाचारस्य विषये अपि काङ्ग्रेसदलस्य आलोचनां कृतवान् ।

ऋतुविज्ञानविभागस्य सञ्चेतना

भारतस्य ऋतु-विज्ञान-विभागेन आगामिषु पञ्चदिवसेषु मध्य-भारते उष्ण-वायु-तरङ्गस्य स्थितेः पूर्वानुमानं कृतम्। विभागस्यानुसारं पूर्वराजस्थान-मध्यप्रदेश-विदर्भ-छत्तीसगढ़ेषु अस्य मासस्य पञ्चविंशतिः दिनाङ्कपर्यन्तं उष्ण-वायु-तरङ्गस्य स्थितिः भवितुं शक्नोति। आगामिषु त्रि-दिवसेषु मध्यभारते गुजराते च अधिकतमं तापमानं द्वि-डिग्री-सेल्सियस-पर्यन्तं, आगामिषु चतुर्दिवसेषु पूर्वभारते षट् डिग्री सेल्सियस-पर्यन्तं च सम्बर्धिष्यते इति अपेक्ष्यते। इदानीं पूर्वोत्तरभारते अस्य मासस्य षड्विंशतिः दिनाङ्कपर्यन्तं प्रचण्डवृष्टिः भविष्यति इति आशास्यते।

आई.पी.एल् क्रिकेट-स्पर्धा

आई.पी.एल्., इति क्रिकेट-स्पर्धा-मालिकायाम् अद्य सायं कोलकातायाः इंडन-गार्डन्स क्रिकेट-क्रीडाङ्गणे कोलकाता-नाईट-राइडर्स इति दलस्य गुजरात-टाइटन्स इति दलस्य च मुखामुखि भविष्यति। क्रीडायाः आरम्भः सायं सार्ध-सप्त-वादने भविष्यति। ध्येयमस्ति यत् सप्त-क्रीडासु पञ्च-स्पर्धाः विजित्य दशाङ्कैः साकं गुजरात-टाइटन्स दलं अंक-तालिकायां शीर्षस्थाने अस्ति। तत्रैव केकेआर दलं अंक तालिकायां सप्तमे स्थाने अस्ति।

॥ इति वार्ताः ॥